

РЕШЕНИЕ

№ 11489

гр. София, 03.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ**

при участието на секретаря **БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА**
като разглежда докладваното от **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ** Гражданско дело № 20221110160161 по описа за 2022 година

Предявени са установителни иски с правно основание чл. 422 ГПК чл. 79 ,ал.1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД , с които се иска да се установи, че Й. Д. Г. с ЕГН *****, дължи на „Т-я София“ сумата от 2110,04 лева, от които 1826,97 лева- главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода м.05.2019г. до м.04.2021г., ведно със законната лихва от 10.08.2022г. до изплащане на вземането, 236,63 лева - мораторна лихва за забава от 15.09.2020г. до 26.07.2022г., както и суми за дялово разпределение 38,82 лева - главница за периода от м.07.2019г. до м.04.2021г., ведно със законната лихва от 10.08.2022г. до окончателното изплащане на вземането, и 7,62 лева - лихва за периода от 31.08.2019г. до 26.07.2022г., както и направените по делото разноси за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение.

Ищецът претендира и разноси за исковото производство. Ищецът твърди да е налице облигационно отношение, възникнало с ответниците въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период на ответниците топлинна енергия, като купувачът не е престира на насрещно – не е заплатил дължимата цена, формирана на база прогнозни месечни вноски и изравнителни сметки, изготвени по реда за дялово разпределение. Твърди, че съгласно общите условия купувачът на топлинна енергия е длъжен да заплаща дължимата цена в 45-дневен срок от датата на публикуване на общата фактура за съответния отоплителен сезон.

Ответникът е подал отговор в законоустановения срок по чл. 131 ГПК, с който оспорва предявените иски. Оспорва да е потребител на топлинна енергия. Прави възражение за изтекла погасителна давност.

По съществото на делото съдът намира следното:

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД, вр. чл.149 ЗЕ в

тежест на ищеца е да установи възникването на облигационно отношение по договор за продажба между него и ответника, по силата на което е доставил топлинна енергия в твърдените количества и за ответника е възникнало задължение за плащане на уговорената цена в претендирания размер. При установяване на тези обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че е погасил претендираното вземане.

По делото е установено, че процесният имот е бил топлофициран и че сградата – етажна собственост (в която се намира процесният имот) е била присъединена към топлопреносната мрежа. Съгласно разпоредбите на § 1, т.42 от ДР на ЗЕ (приложима редакция в периода м.01.2012 г. – 17.07.2012 г.) и на чл.153, ал.1 ЗЕ и § 1, т.2а от ДР на ЗЕ (приложима редакция след 17.07.2012 г.) потребител, респ. битов клиент на топлинна енергия през процесния период е физическо лице – ползвател или собственик на имот, който ползва електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване или природен газ за домакинството си.

Въз основа на правната разпоредба в трайната и непротиворечива практика на ВКС, отразена в решения № 507 от 22.01.2013 г. по гр. д. № 1557/2011 г. на IV Г.О. на ВКС, решение № 504 от 26.07.2010 г. по гр. д. № 420/2009 г. на IV Г.О. на ВКС и решение № 162 от 28.05.2014 г. по гр.д. № 6397/2013 г. на IV Г.О. на ВКС, следва да се приеме, че облигационното отношение с предмет продажбата на енергия възниква по силата на закона между предприятието-снабдител и потребителя. За доставената енергия на обекта отговаря винаги собственикът или титулярят на вещното право на ползване върху имота. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. по т.д.№2/2017 г. на ОСГК на ВКС, в което е прието, че Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената й.

Следва да се посочи, че тази уредба съответства на правото на ЕС, което посочено в задължителната практика на СЕС – Решение от 5.12.2019 г. по съединени дела C-708/17 и C-725/17.

1) Член 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета във връзка с член 5, параграфи 1 и 5 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“), трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която предвижда, че собствениците на апартамент в сграда — етажна собственост, присъединена към система за централно отопление, са длъжни да участват в разходите за топлинна енергия за общите части на сградата и за сградната инсталация, въпреки че индивидуално не са поръчвали доставката на отопление и не го използват в своя апартамент.

2) Член 13, параграф 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета и член 10, параграф 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви

2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, която предвижда, че в сградите в режим на етажна собственост сметките за топлинна енергия за сградната инсталация се изготвят за всеки собственик на апартамент в сградата пропорционално на отопляемия обем на неговия апартамент.

Видно от представеното по делото писмени доказателства **на л. от 15-16 и л.52 е, че** имотът е придобит от ответника през 2007 г., когато е бил в брак, с оглед което съдът приема, че имота е в режим на СИО и към настоящия момент, тъй като няма данни бракът да е прекратен. Това обстоятелство е отделено и за безспорно.

Предвид императивната разпоредба на чл. 32, ал. 2 от СК/чл. 25, ал. 2 от СК от 1985 г. отм., съпрузите отговарят солидарно за задълженията, поети от двамата или от единия от тях за задоволяване на нужди на семейството; под "нужди на семейството" се разбират общите потребности на членовете на семейството, които според практиката главно са за снабдяване с храна, стоки, продукти, материали, заплащането на необходимите за съвместния живот разходи/включително за оправданите лични нужди на членовете на семейството/, задоволяването на които произтичат от изискванията за семейна солидарност, благополучие и взаимопомощ. Счита се, че всичко закупено от съпрузите по време на брака /включително и закупуването на недвижими имоти/ с посочената цел е за нуждите на семейството. В този смисъл Решение № 50253 от 22.12.2022 г. на ВКС по гр. д. № 393/2022 г., III г. о. Презцумпцията не е оборена от обстоятелството, че имота е отдаден под наем, доколкото това от една страна осигурява страните да ползват другия си имот за семейно жилище и от друга приходите от процесния имот под формата на наеми също обслужват нуждите на семейството, доколкото друго не се твърди и не се доказва. Разходите на съпрузите за поддръжка на жилищните имоти, които са в режим сio са общи и обслужват нуждите на семейство, поради което те отговарят солидарно, като кредиторът може да иска изпълнение на **цялото задължение от когото и да е от длъжниците – виж чл. 122, ал. 1 ЗЗД.**

Следователно, ответникът се явяват потребител, респ. клиент на топлинна енергия за битови нужди в имота за процесния период.

Съгласно чл.150, ал.1 ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕВР (писмена форма на договора не е предвидена). Тези общи условия се публикуват най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване и влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите (чл.150, ал.2 от закона). В случая несъмнено е, че общите условия на ищцовото дружество са влезли в сила, доколкото са били публикувани. Съответно според нормата на чл.150, ал.3 ЗЕ в срок от 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. По делото не са релевиращи подобни твърдения, нито има данни, че ответникът е упражнил правото си на възражение срещу Общите условия. Поради изложеното, съдът приема, че между страните по делото са били налице договорни отношения по продажба на топлинна енергия за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия.

Съгласно разпоредбата на чл.139, ал.1 ЗЕ разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение. Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите (чл.142, ал.2 ЗЕ). Според чл.145, ал.1 от закона топлинната енергия за отопление на имотите в сграда - етажна собственост, при прилагане на дялово разпределение чрез индивидуални топломери, се определя въз основа на показанията на топломерите в отделните имоти, като в случая етажните собственици на

процесната сграда са възложили извършването на индивидуално измерване на потреблението на топлинна енергия и вътрешно разпределение на разходите за отопление и топла вода на третото лице-помагач. Съгласно нормативната уредба всички собственици на самостоятелни обекти в сграда в режим на етажна собственост независимо дали техният имот се отоплява или не са длъжни да заплащат пропорционално и такса сграда инсталация.

Действащата през процесния период нормативна уредба – чл.155, ал.1 от ЗЕ, предвижда, че потребителите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост заплащат доставената топлинна енергия по един от следните начини: 1) на 11 равни месечни вноски и една дванадесета изравнителна вноска, респ. на 10 равни вноски и 2 изравнителни – след изменението на ЗЕ от ДВ, бр.74/2006 г., 2) на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноска и 3) по реална месечна консумация. Правилата за определяне на прогнозната консумация и изравняването на сумите за действително консумираното количество топлинна енергия за всеки отделен потребител са уредени в действащите през исковия период Наредби за топлоснабдяването.

В задължителната съдебна практика - постановени по реда на чл. 290 ГПК решения на ВКС се приема, че при наличие на доказателства за основателност на иска, съдът не може да го отхвърли по съображения, че няма достатъчно данни за неговия размер. **Той е длъжен, съгласно разпоредбата на чл. 162 ГПК да определи размера по своя преценка.** /решение № 133 от 18.06.2014 г. по гр. д. № 5247/2013 г. на ВКС, III г. о., решение № 253 от 2.07.2012 г. по гр. д. № 652/2011 г., IV г. о.; решение № 454 от 11.06.2010 г. по гр. д. № 342/2009 г. на III г. о.; решение № 175 от 6.06.2011 г. по гр. д. № 1242/2010 г. на ВКС, III г. о. и решение № 91 от 1.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5023/2014 г., III г. о. и др./. В тази връзка съдът взе предвид представените по делото фактури, справки и изравнителни сметки, които са надлежно съставени. Съдът взе предвид и обстоятелството, че по отношение на качеството и количество доставена топлинна енергия няма своевременно направено възражение. В отношенията си с доставчика потребителят, който е възложил на топлинен счетоводител индивидуалното отчитане и разпределението на консумираната топлинна енергия в сградата - етажна собственост, **е обвързан от съставените в съответствие с нормативните изисквания от топлинния счетоводител документи.** Доставчикът на топлинна енергия във всички случаи има право да получи стойността на отчетената от общия топломер топлинна енергия в сградата. В този смисъл задължителната съдебна практика - **Решение № 162 от 28.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6397/2013 г., IV г. о.**

Установено е въз основа на заключението на вещното лице по съдебно-техническа експертиза, че дяловете за отопление на процесния имот, топла вода и сградна инсталация са били изчислени в съответствие с правилата на действащата нормативна уредба. Несъмнено е, че през исковия период на ответника е начислявана за сградна инсталация, като за периода от м.05.2019г. до м.04.2021г., по прогнозен дял е начислена такса общо в размер на е 1826,94 лв., като съобразени издадените изравнителни сметки за процесния период.

Направено е възражение за давност, което е частично основателно, като непогасени по давност вземане за периода от м.6.2019г- до м.4.2021 г. , като за този период главницата с изравнителната сметка е общо 1809,58 лв., съгласно приетите и неоспорени по делото СТЕ.

Ответника дължи и сумата от 38,82 лв., представляваща цена на извършена услуга за дялово разпределение, която съобразно разпоредбите на чл.36 от ОУ, чл.61, ал.1 Наредба № 16-334/06.04.2007 г. за топлоснабдяването и на от Общите условия на договорите между „Т-я София” ЕАД и търговец за извършване на услугата дялово разпределение на топлинната енергия между потребителите в сграда – етажна собственост се заплаща от потребителите на топлинна енергия на ищцовото дружество, което от своя страна заплаща цената за извършените услуги на дружествата за дялово разпределение.

Лихва върху дяловото не се дължи защото няма отправена покана.

По исковете с правно основание с чл.86 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже възникването на главен дълг, изпадането на длъжника в забава и размера на обезщетението за забава.

Към 2017 година са действали новите общи условия. Настоящите Общи условия са приети с Решение по Протокол № 7 от 23.10.2014 г. на Съвета на директорите на “Т-я София” ЕАД и са одобрени с Решение № ОУ-1 от **27.06.2016 г. на КЕВР, на основание чл. 150, ал. 1 от Закона за енергетиката. В случая се претендира лихва само за периода след влизане в сила на ОУ поради което лихвата е основателна.**

В новите оу доставката и забавата се регулират от тези нови общи условия, в тях вече забавата не е обвързана от публикуване на фактурите. А от издаване на изравнителната сметка.

Чл. 33. Ал.1 Клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32, ал.1 и ал.2 в **45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят.** Чл. 33 ал. 4 Продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и **ал. 3**, ако не са заплатени в срока по ал. 2. Чл.32, ал. 3 След отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от Търговеца, Продавачът издава за отчетния период **кредитни известия за стойността на фактурите по ал.1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки.** Чл.32, ал.2 касае хипотеза ако е направен избор ежесмесечно отчитане и фактуриране, която не е настоящата хипотеза, тъй като очевидно няма доказателства за това. При това положение е видно, че лихва за забава се начислява от момента на издаване на фактура следи издаване на изравнителната сметка, като не е необходимо отделна покана.

Следователно лихва се дължи в размер **на 220,90 лв., мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 26.07.2022г.**

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО ЧЕ на основание ЧЛ. 422 ГПК във вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. е чл. 149 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД **Й. Д. Г. с ЕГН *******, **ДЪЛЖИ НА** „Т-я София“ **сумата от 1809,58 лева-** главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода м.06.2019г. до м.04.2021г., за имот с аб. № 10820, ведно със законната лихва от 10.08.2022г. до изплащане на вземането, сумата от **220,90 лева** - мораторна лихва за забава от 15.09.2020г. до 26.07.2022г., както и суми 38,82 лева за дялово разпределение - главница за периода от м.07.2019г. до м.04.2021г., като **ОТХВЪРЛЯ** исковете за останалата им част.

ОСЪЖДА **Й. Д. Г. с ЕГН *******, **ДА ПЛАТИ** на „Т-я София с ЕИК***, сумата

от 750 лв., разноси за исковото и заповедното производство на основание чл. 78, ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА „Т-я София с ЕИК*** ДА ПЛАТИ на Й. Д. Г. с ЕГН ***** сумата от 10 лв., разноси за исковото и заповедното производство на основание чл. 78, ал.3 ГПК.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач на ищеца -, ТС“ ЕООД.

Решението подлежи на обжалване пред **Софийски градски съд** в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____